

Locuintă Redactorului
si
Cancelarija Redacțiunii
e in
Suat'ă Morariloru Nr. 18.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'ă.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 " " "
Pre anulu intregu . . . 12 " " "

Pentru Romani:
prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
" 6 lune 15 " = 15 " "
" 3 " 8 " = 8 " "

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrata pentru fiesec-care publicatiune separatu. In loenlu deschisu 20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decatî numai de la corespondenti regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

Din caus'ă serbatoriloru catolice numerulu prossimu alu diurnaliu nostru va aparé numai Vineri-a venitoria.
Redacțiunea.

10 Maiu in Bucuresci.

(De la coresp. nostru.)

Diu'ă de 10 maiu este pentru Romani una di de una eterna memoria, pentru-că in acésta di, acum patru ani, Alteti'ă Sa Domnitoriulu Carolu I, suindu-se pre tronulu Romaniei, realiză una dorintiă a poporului romanu.

Acum patru ani, acésta di erá una di de insufletire si entusiasmu pentru totu sufletulu romanu; asta-di ea nu mai este ce'ă ce fu atunci. Si de ce ore? De unde, in unu tempu asié de scurtu, abié de patru ani, atîtu schimbare? Si deosebirea este forte mare; cã-ci nice barem stradele principali nu erau asta sera illuminate; era multimea poporului, — pre langa tote cã se vedea zelulu guvernului, pusu in arangiarea serbarei si a focului artificiosu d'in Cismigiu, — erá muta de la inceputu pâna in fine, de demaneti'a pâna tardu, candu fia-care alergă câtra locasiulu sêu.

Sunt romanii asié schimbatori si nu mai iubescu fei ore pre alesulu lor; sêu alesulu lor, Carolu I, nu mai este acelu-a care, in cei doi ani d'antăiu ai domnirii sale, erá mai multu decâtu iubit, erá adoratu de tote clasele poporatiunei romane?

Èta ocaziunea binevenita, sê ve desfasiuru ambele întrebări, si sê ve ajutu a est' d'in labirintulu in care ve aflati cea mai mare parte d'intre DVostre, iubitorulu cetitori.

In Roman'ă nu esistu atâte-a partide politice, cãte se buciama prin diurnalele d'aici. Eu mi-am datu totu zelulu pentru a cunoșce cu tota acurateti'a tota vietă politica a Romaniei, precum si pre capii si capacitătile principali, si nu am gasitu in tota Roman'ă decâtu doue partide: un'a politica, si alt'a nepolitica.

Partid'ă, numita de mine politica, este compusa d'in toti barbati romanii, cu sentieminte si aspiratiuni romane. Acésta partida, daca voiesci, o mai poti subimpartî, — dar' eu nu o aflu cu scopu, — in omenii romanisti pâna la estremitate si cari, basati pre iubirea immensa ce au câtra romanismu si pre poterea poporului romanu, nu se sfiescu a dá pre fatia planurile loru romanistice, si apoi in barbati, totu atătu de bravi romanii, dar' cari, urmandu cu prudintia tota politic'ă interna si esterna, numai prin fapte si-esprimu vointă si sentiemintele lor. In fruntea acestoru doue subpartide stau doue celebriță ale secolului nostru: in fruntea celei d'antăiu Ionu Brateanu, in fruntea celei d'alu doilea Mihailu Cogalniceanu. Aceste doue subpartide formeza marea si puternic'ă partida natiunala. Numai aceste doue partide potu asta-di guvernă in Roman'ă: Cea d'antăiu prin marea libertate si entusiasmulu ce sete inspiră natiunei; cea d'alu doilea prin marea energia si rar'ă capacitate ce posedea capulu ei; nici un'a d'in ele inse nu este anti-dinastica, dupa cum le numise pre amandoue partid'ă „nepolitica.”

Dar', sê vedemu, ce mai pote fi si acésta partida „nepolitica.”

In tote statele esistu, mai multu sêu mai putienu, omeni indiferenti de totu ce se numesce patria, natiune; dar' forte interesati de Ego alu lor. In Roman'ă acesti omeni si-dau de capu. Ei nu sunt multi la numeru; tota partid'ă lor, — daca vremu sê-i onorāmu cu numele de partida, — consta d'in boierii falimentati sêu ciocoi, cari traiescu d'in pung'ă a strainiloru sêu a gidaniloru indigeni. Acesti omeni represinta suprem'ă coruptiune si profanarea a totu ce este nu numai natiunalu, dar' chiaru umanu: ei nu au adusu nice unu folosu, in totu decursulu vietiei lor, nece tierci nece natiunei; d'in contra, au despoiatu totu de un'a poporulu si s'au folositu de tote mediu-locele vile pentru a ajunge si, apoi, a se sustiené la guvern. Acesti omeni se inchina la

tote puterile europene pre rōndu s'ău, daca cercustările o pretindu, si d'odata, numai ca sê remana la putere — dar' nece-una-data natiunei d'in carea pretindu a face parte. Acesti omeni se numescu pre sine omenii ordinii, ce'ă ce, dupa principiile lor, va sê dîc: cã ei iubescu ordinea facuta de ei; ei vreu sê nu fia conturbati in jafurile lor candu sunt la putere, si facu totu ce li impunu strainii, numai ca sê-i lasu in pace. Eu iam numitu: partid'ă nepolitica, pentru cã nu au avutu si nu au nece o politica.

Am d'su putienu d'in ce'ă ce aveam sê dîcu despre acesti omeni desfrânati; dar' va veni tempulu, candu întreaga natiunea si Domnitoriulu ei i voru cunoșce pre deplinu. Ne credemu degiă in ajutorulu acestui tempu imbucuratori!

De la retragerea cabinetului Goleșcu-Brateanu, acesti omeni, cedendu unulu altuia guvernulu Romaniei, au torturatu, fara crutiare, țiera si poporu. In cabinetulu d'in Noemvre mai esistă unu singuru romanu bravu, Cogalniceanu, care inse, in tote actiunile sale, a fostu paralisatu de colegii sêi pâna ce, in fine, s'a vedintu constrinsu a repasi d'intru unu cabinetu, care nu potea face onore numelui si trecutului sêu atătu de prefosu Romanilor. Cabinetulu de asta-di, precum si celu precedentu, fure adunatur'ă cea mai immoralu, exceptiune facundu unii juni*) cari se afla in cabinetulu de fatia dar' cari, d'in necegetare si orbiti de ambitiunea domnirii, s'au aruncatu in bratiile unui omu atătu de immoralu, cum este M. Costache. Prin acestu faptu, junii plini de aspiratiuni, nu voru elege decâtu una peta nereparab'ă la in biografi'a vietiei lor.

Caus'ă tristei situatiuni a Romaniei nu este dar' nece natiunea nece iubitulu ei Domnitoriu. Principele Carolu este totu „Carolulu celu bunu” si iubitorulu de poporu, precum lu numă poporulu in cei doi ani d'antăiu ai regentiei sale. Carolu I, asta-di ca si atunci, este insufletitu de inflorirea noiei sale patrie; dar' acesti lingă si setosi de domnire, incongiurandu-lu, l'au despartitu de poporulu, care si asta-di lu iubescu. Natiunea întreaga stă uimita la cele ce se intempla in sinulu ei; ea nu pote aplaudă in mediu-loculu doreriloru si neindestulirii generali: d'aici recel'ă immensa ce predomina tote spiritele. Toti ascepta schimbarea acestui regimulu periculosu; toti dorescu departarea de la tronul a acestoru lingă si omeni fara consciintia.

Unu pasiu bunu si inca la tempu, si diu'ă de di'cece maiu, va fi era-si cea mai frumoasă si mai splendida serbatoru natiunale.

Bucuresci, 10. maiu 1870. X.

Cultulu personalu**)

si

Conferinti'a romana de la Timisior'a.

Scopulu principalu alu scrieriloru nostre de la inceputu a fostu de a ve face cunoscutu starea nostra asié dupa cum ni se presinta ea in tota realitatea; de a combate abusurile ce se facu in numele si in contr'a nostra, vina acele d'in oricare parte, de a desceptă si întarî in corpulu natiunei consciint'ă de sine si de detoriele sale, ajutandu astu-felu, dupa puteri, la consolidarea si asigurarea venitorului nostru natiunalu. De câte ori este vorb'ă de fapte, pre noi prea pucinu ne-au interesatu si ne intereseza persoanele.

*) Dlu Carpu inca este ore între acesti juni, cari facu exceptiune? Noi credemu, cã Dsa ar' protestă contr'a acestei insinuatuni. Nota Red.

**) Sub acestu titlu diurnaliu „Informatiunile Bucurescene” publica unu articlu datatu d'in Vien'a, demnu de tota atentiunea, si care face onore autoriulu sêu pentru cã este plinu de idee inalte si invetiatura morala, încātu merita intru adaveru a fi numitu sublimu. Lu recomandămu in genere atentiunii întregu publiculu romanescu, dar' lu recomandămu osebitu atentiunii tuturor celor pre ocupati de... si de... pentru a vedé cum se tratéza o cestiune „obiectiva.” Red. „Fed.”

Tocmai acésta tendintia ni demanda sê atingemu asta di unu evenimentu, care nu mai are farmeculu unei societăti, dara care este prea folositoru sê-lu cunoșcemu, pentru ca sê potemu cunoșce bine societatea nostra in ideele si convingerile sale, sê-i cunoșcemu cu deosebire doctrin'ă politica a carei-a indentitate s'a rep'atu si se repete inca in diferite timpuri si in diferite locuri, si carea merita tota atentiunea nostra pentru consecintiele ce trebe sê le aiba inevitabilmente.

Vom tractă cultulu personalu asié precum se profesăza elu la noi d'incoce de Carpati. Ne declaramu, ca nu avem intentiunea de a tractă si cestiuni personali. Totu odata ne esprimemu parerea de reu cã pentru luminaarea faptelor legate prin altii strinsu de persone, noi ne vedemu nevoiti a cită si nume proprie.

(Aici D. Coresp. resume istoriculu memorabili procederi a clubulu nat. rom. in cestiunea pensiunării honvediloru, asié dupa cum s'a intemplatu si este cunoscuta cetitoriloru nostri. Autoriulu adange: „In urmare a acesteia clubulu pasi la unu compromis, decidiendu a romané neutralu la ocaziunea desbateriloru in camera, — candu, dupa noi, nu li eră permis sê remana neutrali. Acésta faptu a fostu discutata de ajunsu la timpulu sêu prin organele nostre de publicitate, d'intre cari anumitu „Federatiunea” a declarat u fapt'ă Dlu Babeșiu de tradare natiunala daudu totodata clubulu întregu unu votu de neincredere si deschidendu colonele sale tuturor acelor-ă, cari s'aru sentî atacati ori nedreptatii prin acea declaratiune.”)

Autoriulu continua apoi articlulu, precum urmeza:

Clubulu romanu decise a neci nu consideră opiniunea exprimata prin unulu d'intre cele mai acreditate diurne romane. — Asié se si intemplă.

Diurnaliu „Albin'a” puse d'in partea sa de o data capetu discussiunei, prin argumente de a le sale forte ponderose, cu lumina d'iu urmatori'a frasa: „Sciu deputatii romani ce facu, si nōe prin urmare nu ni este permis a-i aprohă ori a-i atacă in procedur'ă lor, — se vede cã neci odata si sub neci unu felu de impregiurare.”

Noi doriamu cu totii sê se termine acésta discutiu delicata, fia pentru momentu si prin declaratiune ciudata absolutistica a „Albinei.” Acésta a fostu si motivulu pentru ce noi amu tacutu de intrég'ă afacere in corespondintiele nostre de pâna asta-di. Ne-amu insielatu inse in asceptare. In „Federatiunea” de la 10 Aprile se publica totu in acestu respectu o manifestare de opiniuni, demne de tota considerarea.

Inteliginti'a romana d'in Timisior'a s'a intrunitu într'o conferinti'a, sê se declare asup'ă atitudinei luata de clubulu natiunalu in punctulu de sub întrebare, si in particularu asup'ă portării d-lui Babeșiu, in care privintia facu o declaratiune subscrisa de d. Vasiciu, presied. si d. G. Ardelenu, secret. Noi o dāmū aci in resumatu:

„D. Babeșiu este barbatulu nostru celu de mai mare incredere, suntemu convinsi cã nu este tradatoru si urmāmū sfaturile lui si la bine si la reu. Daca ne va dá perirei prin tradare, atunci perimu (sic!), cã-ci mai bunu de cātu pre elu, pre nimene nu avem carui-a sê ne incredemu. D-nii Mocionesci d'impreuna cu toti membrii de ilustrulu nume, sunt pentru noi totu asié. De asemenea si cei-l-alti membri ai clubulu se bucura inaintea nostra de stim'ă si veneratiunea cea mai profunda. (Mare largitudine de anima!)

Conferinti'a urméza mai departe: „Noi considerāmū clubulu ca anim'ă unei persone morale natiunali (si noi), deci pre cine lovesci tu „Federatiunea”, candu lovesci in clubulu natiunalu? (Se poté ore, ca ratiunea domniloru d'in conferinti'a sê nu domineze escesele animiei lor?)

„Permisu este vre unui romanu sinceru si intieleptu, sub ori-ce felu de impregiurare, — afara daca elu insu-si este tradatoriu, — ca sê lovesca

in acestu corp natiunalu?" (Siguramente nu, dupa ideele cinstitei conferintie.)

"Lovindu clubulu, ai cugetatu tu, „Federa-tiune“, cui faci serviciu prin acasta?" (Dara tu, „Conferintia“, ce ai cugetatu?)

"Acasta este convingerea intregi populatiuni romane d'in Banatu; acasta este la noi opiniunea publica", incheia declaratiunea.

Noi, pentru onorea unor'a, presupunemu ca acasta declaratiune nu este spresiunea convingerei toturor romanilor d'in Banatu, si declaramu d'in parte-ne, ca condamnamu d'in capulu locului atata loialitate, fia ea macaru a intregi poporatiuni romane d'in acea provincia. Amu condamnato si o vomu condamnati in totu de-un'a, sciindu prea bine ca ea pote sa ni aduca si ni-a adusu si pana aci cele mai nereparabile stricatiuni. Prin acasta nu declaramu ca noi nu vomu stimati pre nimene pentru meritele si sacrificiile sale facute in caus'a natiunale, sau ca nu avemu incredere in nimene. D'in contra, sustienemu, ca fara stima si incredere reciproca nu se pote opera nimic'a mare si utilu neci in vietia privati neci in cea publica. Prin urmare unu votu de incredere d'in partea conferintiei pentru acelu casu specialu noi lu intielegemuu prea bine, de-si se pote ca nu-lu justificamu.

Declaratiunea inse facuta de catre conferintia de la Timisor'a este de alta natura si prea momentosa, mai alesu candu ea are si pretensiunea de a fi opiniunea intregului poporu d'in Banatu, pentru acasta amu si credintu de trebuintia a-i da tota atentiunea noastra. Conferintia in manifestatiunea sa loiala de a urma neconditionatu sfaturilor unei persoane si la bine si la reu, precum si de a feri prin tradare, daca acea persona i-ar tradati asié dupa cum ni se areta, ea involve o doctrina intrega plina de pericole, mai vertosu candu noi cu totii strigamu in gur'a mare, ca preferimu principiile democratice, pre scurtu ea este dogma cultulu personalu. Scimu bine, ca d. Babesiu si ori-ce romanu de inteligentia, probu si solidu, nu se va obtrude si neci ca se va pote obtrude de unicu salvatoru alu natiunii. Fia-care si-va face detoria sa asié dupa cum pretinde interesulu natiunii absolutu si nu va pretinde, pentru ca nici nu i este permis se pretinda, ca barbatu de principie liberali, o supunere, o adoratiune orba si neconditionata pentru totu-de-un'a d'in partea mandantiloru sei, cari si ei, la rondulu loru, au detorintie de implinitu, principie de confesatu, si suferintie de induratu. Se intielege de sine, daca sunt capabili pentru astu-felu de lucruri. In statele moderne libere totu insulu care si-pricepe chiamarea sa, trebe se lucreze dupa potintia la inffiorirea si prosperarea natiunii sale. Conferintia de la Timisor'a, prin declaratiunea sa, a probatu ca nu cunosce neci macaru elementele principiiloru moderne de dreptu si de Statu, dupa cari totu mandatarulu este responsabilu de actiunile sale; de aci avemu guverne responsabile, functionari de tote ramurile, juridictiuni si administratiuni responsabili, tota lumea este asta-di responsabilu de ceea ce face in numele si ca representante altei persoane, fia acea persona si d. Vasiciu, ori tomai si conferintia de la Timisor'a, prin urmare responsabilu este si domnulu Babesiu de actiunile sale, se intielege, ca reprezentantu, si mai alesu responsabilu este domnulu Vasiciu si conferintia dumisale inaintea natiunii si inaintea venitorului pentru doctrinele ruginite, servile, despotice si imbecilice le propaga si sustiene asta-di, doctrine de coruptiune si eterna incatenare si suprimare a orice cugetari libere. Se nu se sparia conferintia: aceste sunt consecintie naturale ale doctrinei sale politice-sociali. Conferintia, in manifestarea sa, nu vorbesce neci de unu principiu atunci, candu aveati detoria se se pronuncie asupra principiiloru; ea nu scie se face distinge-re intre principie si persone, ea pune persona mai presusu de catu principulu, o declara de neresponsabile inaintea nimerui, lasa totulu in arbitriulu si buna vointia ei; conferintia accepta totulu de la acea persona, marturisindu prin acasta ca ea in sa-si nu este capabila de nimic'a, neci celu putieniu de a controla actiunile reprezentantului ei, pre care lu adora a tout prix, a carui-a persona o inalta pre tronulu, unde siedu numai despotii si tiranii, cari dispunu liberu, fara neci o controla, de liber'a vointia a poporeloru prosternate si umilite la picioarele tronului; conferintia se inchina persoanei care este idolulu seu, ea se declara sclavulu, adoratorulu si veneratorulu eternu alu idolului, carui-a pentru vecii veciloru este gata a-i sacrificati totu: convingere, individualitate, consciinta si vietia.

In adeveru, astu-felu de martuire este o insulta civilizatiunii si principiiloru moderne, ea nu pote se vina decatu d'in partea unui corp, care nici idea nu are, ce va se inseamna libertatea, egalitatea si fratietatea, aceste bunuri supreme umane, revindicate dupa atate-a lupte, sacrificii si suferintie ale martiriloru gloriosi ai libertatii poporeloru si ai mantuirii loru de sub jugulu tiraniloru si despotiloru. Sa ganditu ore la acasta onor. conferintia? Se pare ca in furia adoratiunii si veneratiunii sale si-a uitatu de tote cele-lalte detorintie, cari le mai aveati si trebuia se le respecte. Cum urmédia conferintia? Ea se declara intru tote supusa, serva credintosa a unei persoane. Noi o declaramu, ca sub astu-felu de conditiuni, conferintia nu mai are ratiune de a existe mai multu, indata ce ea si-confieza destinele sale, viitorulu vietiei si mortea sa in man'a unei singure persoane. Acea persona de incredere atatu de estensiva pote se face totulu in numele conferintiei, si pentru conferintia, sciindu a privi ca nici nu i se va cere vre-o responsabilitate pentru faptele sale. Prin urmare nu mai este trebuintia de conferintia. Sau, daca conferintia voiesce a vegeta si mai departe, atunci dupa principiile ce le sustiene, noi o marturisimu, ca ea nu pote figura de catu ca unu instrumentu servilu, o vegetatiune fara consciinta si vointia propria, unu corp care are se santifice prin numele seu, la comand'a persoanei, procedurele urmate de acea persona: conferintia de la Timisor'a si sclavu sunt atunci identice. Miserabila esistencia! Demna de autorii ei!

Nu atingeamu de focu acasta cestiune, daca ea ni se presinta ca o manifestatiune individuala. Lingati, omeni fara consciinta si independintia, omeni fara convingeri proprie, sclavi si servili pana la extremitate, amu avutu si avemu inca o multime, si nici nu avemu intentiune de a ne ocupa asta-di de acasta categoria. Voimu se ne sustienemu si consolidamu in cea ce este inca de sustienutu si consolidatu. Cestiunea ce reclama pentru asta-data tota atentiunea noastra, este departe de a forma numai unu casu singuraticu. Doctrina conferintiei de la Timisor'a, fatala si pericolosa, este profesata in tote partile locuite de romani, mai cu deosebire inse la noi, ea este si continua a fi epidemia. Noi o intielegemu pre usioru d'in trecutul nostru tristu, istoricu, pre candu cu totii eram sclavii tiraniloru de straini; o condamnamu inse pentru presentu si viitoru; detestamu propagarea si alimentarea ei sistematica perpetua intoemai de acei-a, cari pretindu a fi inca inteligenti si luminati, si inca si democrati mari liberali, fiindu-ca, prin acasta, se propaga si perpetueza servilismulu in corpulu natiunii, care are atata lipsa de o miscare libera si vointia propria, fara cari ea in eternu va orbeca prin intunericu, aruncandu-se in genunchi, asta-di la o icona, mane la alta, p. e. dupa cum face si va fi nevoita se face conferintia de la Timisor'a. Celu pucinu daca nu si-ar' parasit pre unu idolu ca se fuga in curendu la icon'a altui-a, dupa cum scimu noi prea bine ca a facutu unii d'in domnii de la acea conferintia. Dupa principiile dumnealor, pote se sosescu in curendu ora' espiarei, si atunci era i vomu vedé reintornandu-se la idolulu de o data, alu carui altaru l'a parasitu asta-di. Pre noi ast-felu de metamorfoze nu ne mai potu pune in mirare.

Pentru ca noi se potemu prospera in viitoru, ni trebuescu principie, idee, pentru a caroru realizare se lucramu cu totii, responsabilu fiindu ori-care d'intre noi pentru partea actiunii sale; ca democrati si liberali, trebe se cunoscemu si se fimu petrului de spiritulu democratiei, care e atata de jalusa, carei-a i place se aiba tota puterea in man'a sa, care nu confere nimeniu nici o putere prea mare nici pentru o durata prea lunga, in totu-d'a-un'a vigilanta, justa si generosa, care tote le are inaintea ochiloru sei, remunerata si pedepsesce, facundu pre toti responsabili de tote cate le facu in numele ei.

Aceste principie trebe se ne conduca pre noi intru tote afacerile vietiei nostre publice-natiunali, dara nu voi'a unor persoane, pre cari adeseori nu le intrebamu de principiile ce le represinta, ci le veneramu neconditionatu, nici noi nu scimu pentru ce, dora pentru-ca ni place a ne terti in cote si in genunchi inaintea unor domni cari, nu arareori, au abusatu si abusa de veneratiunea si increderea nostra orba. Educatiunea nostra atatu de servila, nu ni-a permis se facemu inca distingere cuvenita d'intre persone si principie. Amu veneratu adese pre unele numai pentru ca au fostu asiedate de man'a sortii intr'o positiune mai inalta, pucinu sau mai rici de catu le-amu controlatu actiunile lor, neintielegundu ceea ce inseamna in crederea, abusandu de ea in tote modurile, fara

consciinta, in detrimentulu nostru si, nerecunoscundu principiulu responsabilitatii, necontenitu ne-amu aruncatu orbesce, aci-si in bratiile unui-a, aci si in ale celor-laltu, si daca acesti-a ne-au parasit sau nera tradatu, era, dupa credintiele noastre am acusat sortea si impregiurările; nededati ne insi-ne la nici o actiune, ne-amu vediatu de data consternati, disoluti si fara nici unu ajutoru tote urmările doctrinei ce amu profesatu in trecut, si se pare si in viitoru. Nu vomu ilustra de astadata asertiunea noastra prin nume proprie de persone si de provincie, cuteramuu inse a sustieni cu tota tari'a, ca un'a d'in causele prin care pali ale stagnatiunii si amortirei in care ne aflam noi asta-di, este cultulu personalu neconditionatu. Idolii pretindu inchinutiune sub ori-ce impregiurare, adoratii nu permitu nimeniu a-i atinge in sanctitatea lor. Astu-felu se urmédia la noi in ceea ce privesce acestu cultu personalu. Conferintia de la Timisor'a i dede pentru acasta esemplulu celu mai elocuantu.

Acasta supunere orba si servila nu pote se dureze mai multu, daca nu voimu se sacrificamu totu ce este mai sacru alu nostru pre altariulu idoliloru pre cari i tamaiamu, daca nu voimu se condamnamu natiunea pentru eternu la sclavagi spiritualu, la amortire si inertia, daca nu voimu se ucidemu in ea totu spiritulu liberu de vietia conditiunea esistentei si a dezvoltarii poporelor, daca nu voimu se perpetuamuu, se santificamuu acestu servilismu detestabilu si rusinosu, numai sub pretestulu ultraloialu de a trece de recunoscatori, stimatori si veneratori.

A sositu timpul ca se ne emancipamuu in totu respectulu d'in starea amara si ticalosa in care am gemutu de secolu. Se lasamu dar' fia carui-a partea sa de actiune pentru care se-lu facemuu responsabilu, se stimamu pre fie-care dupa meritele sale, capacitatea, caracterulu si probitatea sa, se dirimemu altariile idoliloru nesatiabili d'in tota tier'a nostra romana, pre ale caroru ruine se inaltime gloriosulu altariu alu principiiloru eternu sublime.

Acestea sunt convingerile mele, si
I may stand alone

But would not change my free
thoughts for a throne.

(Chiaru singuru se fiu, nu mi-asiu schimbatu cugetele mele libere nece chiaru pentru unu tron.)
Trad. Red. „Fed.“)

Viena, 9. Aprilie 1870.

Iuliu.

Discursulu dlui Ionu Brateanu

tinutu in sala Slatineanu in 5. maiu a. c.

(Fine.)*

Care este scopulu acelu manifestu? Consiliariulu Tronului, apertoriulu Tronului, vine si face, in manifestulu seu, intr'unu modu dibace, intr'unu modu iepurescu (ilaritate), face o acuzare Tronului. Eta ce ni ingrijiatu mai cu deosebire. D-nulu Manolache Costache de vro trei ani de dile, se manifesta ca celu mai mare adversariu alu toturor institutiuniloru ce amu dobenditu prin urmare intielegeti intentiunea perfida a acelu manifestu. D-lu Manolache Costache spune ca Camera cari s'au alesu in 67 si in 69 au fostu Camere impatiere de puterea executiva. Ei, d-loru, alaturati acelu manifestu de raportulu pre care d-sa l'a facutu in Camera, in privinta costii financiare, si in care, de la inceputu pana la fine, este o acuzare contr'a reginului de la 66 si pana asta-di, ca ar' fi ruinatu tier'a; adaugeti apoi ca asta di vine si dice in manifestulu seu, d regimelu de la 66 a impusu necontenitu tieri o reprezentatiune, care nu era reprezentatiunea tieri si reprezentatiunea poterii executiv, si trageti conclusiunea.

Cine este puterea executiva? Cine a impusu tieri d-nii Cogalnicenu, Dimitrie Ghica, Ionu Brateanu, Golescii? Dar', d-loru, cum au potutu se face acasta, de catu numai fiindu ca Domnulu i-a chiamatu la putere si i-a spriginitu in aceste fapte?

Candu noi, la 1863, amu facutu famos'a adresa candu amu voit se damu o lovitura tronului, fiindu d tronulu ni se pareca ca duce tier'a la perire, in acea adresa, care la 66 a avutu efectulu seu, nu diceamuu alta de catu ce'a ce dice raportulu d-lui Manolache Costache, in raportulu seu privitoriu la financia si in manifestulu d sale d'in 1870, lun'a Aprilie (aplause). Ce d'ia in adeveru d-sa? Dice ca puterea executiva a impusu tieri o reprezentatiune, care nu era esepresiunea vointii sale. Dice, ca acea reprezentatiune a datu drumurile de fieru, a datu bugetele in blocu. Apoi nu vedeti ore, ca acasta este acuzarea cea mai teribila pre care o face tronulu, d-sa care este chiamatu se lu consolideze si se lu apere? (Aplause.)

* Vedi Nrui 47 si 48 ai „Fed.“

in acele momente solemne, urele de persoane si rivalitatile de partite, si toti se intrunira intr'o actiune comuna.

Să ne petrundem si asta-di de detoriile ce ne impune situatiunea, să dovedim că voim să fim in tier'a nostra cetatieni liberi, să dovedim că nu putem tolera, ca drepturile noastre să se calce si să se inlatureze garantiile constituționale. Facundu pre guvern, prin atitudinea noastră, să reintre pre calea legale si constituționale, vom feri patri'a noastră de noue sguđuri.

Membrii presenti ai Comitetului: Nicolae Golescu, Ionu C. Brateanu, George M. Ghica, Costache Panaiotu, Eugeniu Predescu, Stefanu Golescu, Gr. Balianu, Const. Robescu, I. Papiu Ilarianu N. Paclianu, C. Caramanliu, G. Goga, Stefanu Petroni, Radu Mihailu (maioru), Colonelu Gigartu, Eugeniu Statescu, Grigore Cantacuzino, Iona Ionescu, Dumitru Guloglu.

„Romanulu.“

VARIETATI.

*(S e r b a r e.) Dominica, la 10 Maiu, aniversarea suirei pre tronulu Romaniei a M. Sale Domnului, cetatienii in diori de dina fusera desceptati printr'o multime salve de tunuri. Pre la 11 ore antemeridiane, P. S. S. Mitropolitulu, impreuna cu doi arhieri, au celebratu unu „Te Deum“ in besereca catedrala. In decursulu celebrarei s'au descarcatu mai multe tunari. In ograda beserecei era asediata tota garnison'a in gala. Au asistatu la acesta ceremonia tote notabilitatile atatu administrative catu si judiciarie, d'impreuna cu corpulu diplomatic. S'era tote stabilimentele Statului au fostu iluminate. („Curierulu de Iasi.“) (Vedi, de altmintrea, articolulu de la corespundentele nostru d'in Bucuresci, publicatu in Nr. presentu. Red.)

*(P r o g r a m u) pentru adunarea generale a Asociatiunei nationale in Aradu pentru cultura poporulu romanu, tentionda in Aradulu-Vechiu la 25. Maiu 6. Iuniu 1870. si urmatoriele dile. A) Agende: I. In diu'a prima: 1. Deschiderea adunarei prin Presedintele inviatu d'in

partea adunarei prin o deputatiune, la 9 ore demaneta, in sala comitatensa; dupa deschidere se potu rostii salutari ocazionale. 2. Raportulu Directiunei. 3. Raportu specialu in obiectulu sortituri, d'in anulu trecut. 4. Denumirea comisiunilor necesarie, si dispunere preste motiuni in alte obiecte. (Motiuni de sine statorie, in decursulu acestei adunari generale numai asi potu veni sub desbateru, daca acele sub siedinti'a dilei prime se voru susterne la presidiu in scrisu.) 5. Alegerea membrilor nuoi. 6. Defigerea timpului de adunare pre diu'a urmatoria. II. In dilele urmatorie: 7. Autenticarea protocolulu siedintiei precedente. 8. Raporturi comisiunali. 9. Alegerea Directiunei. 10. Preliminarulu de spese pre anulu curinte si instructiuni speciale pentru Directiune. 11. Superarea motiunilor in alte obiecte. 12. Dispunere pentru autenticarea protocolulu siedintiei ultime. 13. Inchiairea adunarei cu ventari acomodate. B) Ordulu vorbirei: 1. Cei ce voiescu a vorbi, se insemna pre rondu la notariulu desemnatu prin presidiu. 2. La unu obiectu totu insulu numai odata pote vorbi, tinendu-se strinsu de acela-si obiectu; totu-si celu ce a facutu vre-o motiune la aceea, mai are unu cuventu dupa vorbirile altora. 3. Motiune noua nu se pote face, inainte de ce s'aru enuncia prin presidiu decisulu in obiectulu de mai inainte. 4. Nu au locu personalitatile si taiarea in vorba altu'a. 5. La grairea presidiulu vorbitorulu se retiene de la vorbire. 6. La resunetulu clopotielulu se face linisea deplina. C) Productiuni ocazionale: 1. In diu'a prima a adunarii generale reprezentatiunea pieselor teatrale: „Nunt'a tierenesca si Fantasm'a“ prin societatea diletanților d'in Temisior'a, acompaiata de corulu vocal-musicalu alu plugariloru d'in Chiseteu, in teatrulu de aici. Inceputulu productiunei sera la 8 ore. 2. In diu'a a doua a adunarei generale, petrecerea de saltu arangiata in favorulu fondulu asociatiunei se va tene la otelulu „Crucea alba“, cu care ocaziune se va executa si „sortitur'a filantropica“ a obiectelor remase. Inceputulu petrecerii sera la 8 ore.

Directiunea Asociatiunei.

*(C e t i m u i n d i a r i u l u „P o p o r u l u

romanu“), ca Domnitoriulu Romaniloru, Carolu I, a ipotecatu mosia Poeni d'in judetulu Iasi parintelui sau principele Carolu Antoniu de Hohenzollern, pentru suma de 450 mli lei. „Poporulu romanu“ ni spune totu una-data, ca si principele Cuza, inainte de caderea sa, si-a ipotecatu o mosia cumnatului sau Docanu.

Sciri electrice.

Dev'a, 4. iuniu. Inaugurarea gimnasiului d'in Bradu serbata cu tota pomp'a. Mitropolitulu Andreiu 2000 flor. ofertu. Sa traiesca!

Presidiulu reprezentantiei.

Zagrabia, 1. iuniu. Dr. Staresvics este suspinsu d'in postululu sau de professoru d'in causa pamfletulu tiesutu contra lui Jelacicu; vor urma inca si alte suspinderi.

Viena, 1. iuniu. Desbaterea asupra infalibilitatii va dura, precum se vede, inca vre-o trei septemane. Pana acum au vorbitu 35 insi asupra acestei chestiuni; mai sunt inca 70 incriși; in 20 maiu au vorbitu episcopulu ungurescu Bonnáz si episcopulu romanu Pap-Szilágyi contra infalibilitatii, celu d'antiau a facutu mare impresiune.

Berolinu, 1. iuniu. Regele, insocitu cu c. Bismark, caletori asta-di la Ems, pentru a certata pre imperatulu Russiei.

Bernu, 1. iuniu. Consiliulu federatiunei tramise pre generalulu Hess la Bellizona, pentru a aresta pre fugarii italiani. Totu de-una-data presedintele admonia guvernele cantonale, de a veghia asupra fugariloru cari se sustienu in Graubunden.

Bucuresci, 2. iuniu. Unu cerculariu alu guvernulu admonieza pre prefectu, ca se nu ierte nimenui-a a se presinta inarmatu la alegeri. (Cine nu va crede guvernulu Iepureanu? R. d.)

Proprietariu si editoriu ALEXANDRU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU POBUTIU.

Comunicatiunea pre calele ferate.

Table with train schedules for various routes including Pest'a-Vien'a, Segedinu-Pest'a, Baziasiu-Vien'a, S.-Tarjan, and Bud'a-Triestu. Columns include destination, departure time, and arrival time.

Table with train schedules for routes like Calea fer. spre Tis'a, Aradu-Pest'a-Oradea-Mare, and Casiovi'a-Pest'a-Vien'a. Columns include destination, departure time, and arrival time.

Table with train schedules for routes like Cinci-Beserice, Vilani, Mohaciu sosese, and various transilvanian routes. Columns include destination, departure time, and arrival time.